

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

MEGJELEN

minden vasárnap.

E lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények pedig a kiadó-hivatalhoz küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU HETIKÖZLÖNY.

HIRDETÉSI ÁRAK:
3 hasábos petitorsórt egy szeri hirdetésnél 18 kr., 2 hasábosért 12 kr., 1 hasábosért 6 kr. számítottatik.

NYILTTÉR

minden egyes sora 15 kr.

BÉLYEGDIJ

minden beiktatásnál 30 kr.

Bérmontetlen levelek nem fogadtatnak el.

Egy nagyfontosságú miniszteri rendelet

Lapunk egyik közelebbi számában jeleztük, hogy a kormány a mindszei szorulatot kétféle hármas dilitóri és alsó anyási védtöltések ítelét elrendelte.

ezek óta küzd a megye, a kérdéses, melyen épített, árviz esetén egész Csongrádmegye lételet oly nagy mérvben veszélyeztető töltések eltávolítása érdekében. — Azonban ezen töltések újra építése egy millió frtnál több kerül — ez nagy összeg — és a belebb helyezés által az uradalmi mentett rétségből több száz hold esik szabad ártérre — hogy ezt az uradalom kikerülje, küzdött végerőfeszítéssel a megye akarata és érdeke ellen. Hogy mily sikerrel? — azt láttuk, tudjuk, sőt érezzük; mert mindannyiszor szegyeu pirja égette arcunkat valahányszor a megye részéről ezen ügyre gondoltunk, látva és tapasztalva azt, hogy jog és törvény gyenge. 100 ezer ember lét és vagyonsbiztonsági kérdése kicsi egy nagy és befolyásos ur érdekével szemben. — És elvégre Szeged katasztrófájának be kellett következni, hogy ez az ügy befejeztessék. Legalább is jogos az a hiedelmünk, hogy Szeged sorsa volt elhatározó befolyással ezen kérdésnek, végre valahára, a megye érdekében lett elintézésére.

Legyen egyébiránt így, avagy úgy, minket megnyugtat és örömmel tölt el, hogy végre a jog törvény és ezek érdeke győzött és midőn ezt konstataljuk: jól esik azt tudnunk, hogy a győzelemben a megye utolsó erélyes föllépése mellett, szép része van Szentés városának, azoknak legalább, kik polgármesterünk által vezetve, egy oly műszaki tervezetet dolgoztak ki, s ezt úgy indokolták, hogy a miniszter egyenesen ezt vette alapjául intézkedésének. — Ez oly köztülmény, melyre elvégre is büszke lehet városunk közönsége, s ez méltó jutalma azoknak kik a kérdéses véleményt a közgyűlés megbízásából elkészítették.

Ránk nézve legalább nagy megnyugtatásul szolgálhat ezen ügy megoldásában az, hogy a miniszter egyenesen a mi kívánságunk szerint határozott, ez azt jelenti, hogy ezen nagy szabású kérdés a mi érdekeink szerint nyert végelintézt.

A kérdéses, nagy horderejű miniszteri rendeletet ide iktatjuk egész terjedelmében. „12195. sz. A magyar királyi közmunka és közlekedési miniszteriumtól Csongrádmegye közönségének. A hármas dilitóri és alsó anyási védtöltések hátrább helyezése tárgyában a megye közönsége f. év június hó 25-én és folytatva tartott közgyűlésből kelt 55. sz. jelentésével felterjesztett s. /- alatt visszacsatolt tervezet átvizálatván, a következőkről értesitem a megye közönségét. A Szentés várososa által benyújtott észrevételekhez csatolt műszaki véleményben felhozott indokoknál fogva részéről is szükségesnek találom, hogy a kérdéses töltések mentein 500 ölnyi belső ártér hagyassék, hogy az árviz lefolyása eléggé biztosittassék. — Ennek folytán, az említett műszaki véleményhez csatolt átnézeti térképen I., II., III., IV. és V. veres számokkal

jelelt belebbezéai töltés vonalat főirányára nézve helyben hagyandónak találom. Minthogy azonban a töltés vonal egyes helyein szabály ellenes görbületek és kiszögelések fordulnak elő, melyek a töltés hátrányára válnak, mint p. u. a IV. pontnál, hol a töltés a kék színnel pontozott b. c. irányban vezetessék úgy szintén, hogy a töltésnek az a b és d e pontokon a megjelölt szelidebb görbületek adassanak. A töltések méreteit illetőleg, a hármas töltés, mely közlekedési ut gyanát is fog használtatni az 1879. évi legnagyobb vízszin felett 1:302 méter magassággal 6—7 méter korona szélességgel 1:4 száraz oldal felül 1:2 oldal a lejtőkkel és oly helyeken a hol a töltés 3—5 méternél magasabb. 3 méteres padkával tervezetett. Ezen méreteket elégségeseknek tartom. — Az alsó anyási védtöltést illetőleg azonban, mely hasonló lejtővel és padkával, de csak 3.8 méter széles koronával tervezetett, szükségesnek tartom, hogy a töltés 5 méter korona szélességgel építtessék. — Ezen értesitésem kapcsában felhivom a megye közönségét, hogy a Pallavicini féle uradalmat haladék nélkül szőlítsa fel, miszerint a fentebbi módosítással helyben hagyott tervezet fogantatását mielőbb indítsa meg, mindenesetre pedig a munkát azon időben kezdje meg és oly erélylyel folytassa, hogy az legkésőbb 1880. október 1-ig befejezve legyen. A felépítendő töltés és a Tisza medre közt továbbá az árvizek lefolyását akadályozó füzesek, bokrok és egyéb akadályok is lévén, felhivandó a nevezett uradalom, hogy ezen akadályokat ugyanazon határidőig okvetlenül eltávolítsa, különben az terhére fog megtétni. Ami már úgy e megye közönsége jelentésében, mint az egyes felszólalásokban az algyői ártérszorulatra s a szegedi vízszabályozási kérdésekre vonatkozó észrevételeket illeti, ezek külön intézkedés tárgyát képezvén, irántuk ezuttal nem kívántam nyilatkozni. Jelen elhatározásommal a benyújtott fölszólalások is elintéztet nyervén, azok a többi iratokkal // alatt szintén visszaküldetnek. Végül felhivom a megye közönségét, hogy a történelméről engem időközönként értesítsen. Bpsten, 1879. október 23-án Péchy s. k.

Ezen rendeletnek az uradalom általi pontos végrehajtása feletti felügyelettel és szigorú ellenőrzéssel a megyei közgyűlés által felelősség terhe mellett utasított az alispán.

Ezen intézkedés teljesen megnyugtató. — Az egészben azonban az a bökkenő, hogy a miniszterium a kérdéses gát belebb vitelre vonatkozó összes iratok visszaküldését rendelte el.

Miért? — Nem tudni; de méltán támadhat az az aggodalom, hogy talán a rendelet megváltoztatása céloztatik. Oly világban élünk, amikor ez megtörténhetik.

Ha ez bekövetkeznék, bizton hisszük, hogy megyénk képviselő testülete készen lesz az erélyes föllépésre, és számíttunk arra, hogy megyénk főispánja tekintélyének és befolyásának egész súlyát fogja közbevetni a megye érdekeinek megvédése szempontjából. — Erre számíttunk és azért nyugodtan nézünk a történelmük elé. ©

Törs Kálmán városunk képviselője és a szentesi nőegylet.

Kiss Zsigmondné urhölgy levél útján fölkereste városunk országgyűlési képviselőjét, hogy lépne a szentesi jótékony nőegylet pártoló tagjai közé, ezen fölszólításra nézve derék képviselőnk által adott választ Kiss Zsigmond ur engedelméből közöljük.

Mélyen tisztelt Nagysád!

Engedje meg nagysád, hogy megköszönjem szives sorait, melyek által módot méltóztatott számomra nyujtani, hogy ama nemes célra, melyet a szentesi lelkes hölgyek a kisedóvás tekintetében magok elé tűztek, én is meghozhassam a magam szerény áldozatát. Nagyon lekötelez nagysád, ha ama humánus és hazafias nevek közé, kiket Nagysád nemes szíve gyűjtött egy lapra, az enyémet is odajegyezni kegyes leend.

Abban a meggyőződésben, hogy az ujabban alakult nőegylet pártoló tagjai nemcsak három évre kívánják biztosítani a magok elé tűzött nemes célokat, hanem a mi jót alkotniok sikerült, annak állandósításáról is gondoskodni igyekeznek: én a pártolói évi díjat olyképen ohajtanám részemről állandóan biztosítani, hogy leteszem nagysád kezéhez azon tőkét, melynek 6% a kamatja épen annyit tesz ki, mint az évi pártolói díj. Meg vagyok győződve, hogy a kisedóvás nemes céljának Szentésen is sikerülni fog alaptőkét gyűjteni, mely takarékpénztári vagy más biztos kezelés mellett meghozandja az évi szükségletek fedezetét. — Ez alaptőke némi szerény gyarapítására fogadja Nagysád a jó cél nevében kegyesen 40 frtban ide mellékelt szerény adományomat. — Melyek után maradtam Budapesten 1879. dec. 12-én.

Mélyen tisztelt Nagysádnak

alázatos szolgája

Törs Kálmán.

A kisedóvoda javára, mint mi tudjuk, ez a legelső alapítvány, — a kisedóvó nevelés érdekében fogadja e helyen is mindnyájonk hálás köszönetét derék képviselőnk nemes adományáért. Vajha ez az első alapítvány buzdító példaként szolgálna városunk azon vagyonos polgárainál, kik hivatva vannak a köz- és jó ügyért áldozni.

Világ folyása.

Céltalan üzelmek mindig fordulnak elő a világ történelmében s meg is bélyegeztettek, ha azok nem egyébre, mint a társadalmi élet fel-forgatására célozók. Vannak azonban üzelmek, melyek egyelőre kontár, vagy nyiltabban szólva fékteleneknek látszanak, és mégis épen a társadalmi élet és civilizációra való törekvésére öltönek mintegy visszatartó érzelmeket, de melynek bekövetkezését épen az előretörő kor igényei idézik elő.

Ilyenek tekintjük mi a muszka nihilistai üzelmeket, melyeket még egyrészt a kor kívánata, másrészt a túrheteren állami kormányzat vaskarja idézte elő, s hogy ennek széttörését egész hévvel karolta fel a muszka nemzet.

Alig mult el a moszkvai vaspálya robbanás, már majd ismétlődött a cári téli palota felvette-

tése, mely dynamitokkal volt aláásva s csakis a rendőrség éber figyelmének — hihetőbb azonban elárulásnak — lehet tudni, hogy az egész téli cári palota légbe nem röpített, miután az ott olázkodó a felgyújtás eszközlője elfogatván minden a robbanás véghezvitelére kívánt eszközök nálla találtattak.

Ez ugyan olyan dolog, mit minden elszánt ember megtehet. De hát az honnan ered, hogy az elfogott egyénél, aki soha a cári palota belsejét nem látta s mégis egy oly rajzot talált nálla, mely az egész palota belső alakját, sőt az egyes butorok helyét is a legpontosabban kitünteti.

Belső betegség ez, ami egészen a cár környezetéig behat. S különös, hogy ezzel egyesesen a trónörökös vádoltatik, minthogy éppen a trónörökös az, aki a reform élére állva, atyját a cárt minduntalan sarkalja az alkotmány létrehozására, mi végett az atya cárral kellemetlen levelezésbe is eredt s következtében majd az lett, hogy elfogassék s bebörtönöztessék.

Atya és fiu közti szakadás egész a börtön ajtajáig. — Ezt olvassuk a középorkból, de a jelen korban egészen ismeretlen dolog. És mégis úgy van.

Az atya cár mit sem enged az ő hagyományos politikájából. Ellenben az ifju trónörökös felfogva kor szellemét, ahhoz alkalmazza is magát, melylyel egyedül véli a trón fenntarthatását.

Az atya cárnak tanácsadói vannak az ő muszka kényuratom megfásultjaiból. De vannak a trónörökösnek is, hihető az ifjabb nemzedékből, akik a veszeltyt a maga nagyságában látják. Az is hihető, hogy ezen ifjabb nemzedék más országok előhaladásán okulva, de én-ökben is felébredt az önértet s így az alkotmány megtestesült bajnokai lettek s a trónörökösnek segéd kezét nyújtanak. Anyi igaz, hogy a magasabb állású katonai körök nagy része a trónörökösöt támogatja.

A nihilisták fel nem hagynak szándékukkal míg az önkény uralmát meg nem török, mert mint egy kiáltványban kinyilatkoztatták: „Célunk a nemzet jóléte. Feladatunk a népet felszabadítani és sorsának urává tenni.“

Es ily kényszerűségek halmazában egész a féktelenségig jutott nihilista párt említett kiáltványában kifejti, hogy ha II. Sándor cár beismeri az ország ellen tett vétkeit és egy általános szavazat útján választott nemzetgyűlésre bízna a kormányzatot, s szentesítene, megbocsájtának eddigi minden rémuralmai cselekedetét.

Hogy hajlik-e a cár mindennyi rémes jelenések után a nép szavára? bizonytalan, sőt a kilátás is reménytelen. Mert bizonyosan abban a hitben van, hogy leigázott népe nem saját

védelmzése, de egy idegen állam bujtogatása után indul. És tekintetben az angol kormányt vádolja, s nagykövetével az angol belügyérrel tudatta is, hogy minden ellene irányult merénylet egyenesen Londonból ered. Hogy az angol belügyér feleletével a kadentiát azonnal reá mondta, az bizonyos, sőt megtoldta azzal, hogy az afghanistáni elfolyt s elfolyandó vér meg Szent-Pétervárról ered.

Természetesen két dudás egy csárdában meg nem férhet. És bizony ad elég adagot egymásnak egyik úgy mint a másik. Az angol úgy mint a muszka az ilyeneknek nagy mestere. Mindenesetre attól függ, melyiknek lesz nagyobb népszerűsége, ami bizonyosan az ügy állása és szellemi ereje fog megkoronázni.

Van ugyan egy más és igen veszedelmes tényező is, a pénz. Hol a muszka alatta áll az angolnak. — De a kérdés azon is megfordul, hogy mivel és micsoda néppel van a szövetség, mert, ha csakugyan áll a gyanu, hogy ezen két állam a köztök fenforgó viszályokat egymásnak okozzák azt is el kell ösmerni, hogy még az angol buta néppel szövetségben ugyan a kiknek törekvésük a jobb lét, de bent van az országban, a hol az ellenkezés könnyebb s lecsendesítésre a nép része adja a segítséget. A muszka fél vadakkal van szövetségben akiknek létfenntartásuk jött kérdés alá s az anya országtól igen távol, s így a muszka könnyen kiaknáthatja a népérzelmeit az angolok ellen.

Hogy pedig a muszka ért az illyes kiaknázáshoz azt a jelen Bulgáriai események kimutatják, hol már az új fejedelem a szkupcsinát bezárni kényszerítetett. — Mit akarnak a bolgárok? Talán maguk sem tudják, mert fiatal alkotmányban élnek még nincsenek oda érve, hogy higgadt megfontolással belkormányzataikat intézzék, szükségük lévén mankóra s azt Muszkaországól nyerik, ami hihetőleg konokul van készítve s oda irányulva, hogy gyámságuk alá kerüljenek.

Igy van Albániával is, a hol berlini szerződés keresztül vitele felett szintén a muszka kézműködik s oda törekszik, hogy a beavatkozás szüksége elmaradhatatlaná váljon amire már az első próba Osztrák-Magyarország felszólításával meg is történt, a honnan ugyan tagadó választ nyert. — De lesz reá gondja a muszka, hogy a próba ismétlődve, érvényre is jusson.

Dongó.

Levél a szerkesztőhöz. *)

Társas életünk betegségei közé tartozik, hogy vagy két békében élő fél között egy harmadik azért

*) Ezen levél érdemére lapunk jövő számában megteesszük észrevételünket. Szerk)

dob üszköt, mert azt az ő célja elérése úgy kívánja, s ha sikerül a lángra gyújtás, önelégülten mosolyog művén, — vagy két fél közül az egyik azért keres okot, s ha nem talál, ön maga készít, hogy adja a sértett felet, szakítson, mert ezzel kedves dolgot vél cselekedni másoknak. . . .

Legközelebb azon hír bocsájtott szárnyra nagy titokban, mintha én s velem néhányan egy új lap megindításán fáradoznánk, melynek főcélja lenne a városi tanács egy pár tagjának takart személyes gyűlöletből folytonos gúncoskodással, megtámadásokkal insultálása. — Bár meg vagyok győződve, hogy esem hírstrombaságán csak azok nem ütköznek meg, kik ily hírek gyártásával zavarosban balásava keresnek személyes érdeküknek hitvány táplálékot, — s bár meg vagyok győződve, hogy e hír a józanon gondolkodni tudó előtt — ismerve a viszonyokat — hiedelemre nem találhat, mindazáltal szűkegesnek tartom azt, mennyiben első helyen az én nevemmel hozott kapcsolatba, a maga értékére lezállítani, s a mi benne nem igaz, koholmánynak nyilvánítni.

Igaz annyi, hogy én egy alkalommal azon meggyőződésemmek adtam kifejezést, miszerint a közügyektől méltán elkedvetlenedett, visszavonult és — szóljunk őszintén — indolenssé vált intelligens és gazda közönségünk érdeklődését fel lehetne kelteni egy oly helyi lap megindításával, mely nem pártsempontról, hanem a közérdek higgadt megfontolásával szólna mindazon ügyekhez, melyek városunk s megyénk közügyeit képezik; és a mely lap minden út és mód megragadásával főactora kívánna lenni egy egészséges társadalom megteremtésének. — Szükségét nyilvánítottam egy ilyen társadalmi és közérdekű heti lapnak megindítását éppen a „Szentesi Lap“-pal szemben, mely tagadhatatlanul annak a pártusok organuma, mely a leglegyelmesebb rendben mindig mindenütt leszavazza azt a részt, mely ma már nem is említetik másként, mint „kissébbség“ vagy bizonyos fanatismussal „urak pártja.“ — De egy ily lap megindítása és fenntartása első és főkélekül jelzem azt is, hogy a szerkesztőnek jó tollu, teljesen független állású, elfogulatlan, higgadt férfinak kellene lenni, ki a lapot sem egyéni, sem semmiféle párt érdekeknek felhasználni nem engedné, ki a személyeskedést leg gondosabban kerülve, annak semmi körülmények közt tért nem engedne. És hogy esem a lap tekintélyét, kiűzött komoly irányát vessélyeztető, a társadalmi életet megmetyező féreg mégis a sértett önértet vagy emberi gyarlóság révén be ne furakodjék: e felett szigorú örökösre egy lap-bizottság alakittatnék mely egyszerűmód gondoskodnék a lapnak egy szellemi mint anyagi támogatásáról is mindaddig, míg ezt a kezdet nehézségei megkivánnák. — Egy ily irányu laptól sokat várnék és reménylenék nem csak közügyeink társadalmi viszonyaink jobbra fordulása, de szellemi és anyagi érdekeink előmozdítása tekintetében is.

TÁRCA.

A cigány vajda leánya.

— ELBESZÉLÉS. —

Irtá: S. F.

1847-ben irtak augusztus havában 7-én Gálos falvában, korán reggel egy reformátusok, mint a rom. katolikusok tornyának minden harangja szólt. A falu minden embere tudta, hogy mit jelent a falu két tornya harangjának egy értelmű soggása.

A jó katolikusok hála tohász kíséretében vetettek magokra keresztet, s Kálvin hívei há! istent mondtak, s mindkét felekezet ment saját templomába imádkozni.

A falu földes urának Pálosy Géjzának szép, ifju neje hozta világra első gyermekét. A földesur családi öröm ünnepeit hirdeté tehát a harangok korai soggása.

A falu népe osztozott földesura örömeiben, s ezzel együtt adott hálát az égnek a falu urnójének szerencsés szabadulásáért és hosszú életet, jó szerencsét, boldogságot kívánt az új szülöttnek.

Pálosy egy pillantra sem hagyá a szobát, hol neje az anyaság kínjait átküzdé. Midőn a gyermek megszületett, s földesurnak első szava is az volt a bábához, hogy az új szülött fiu e vagy leány?

— Fiu! felelt a bába.

— Hál! isten! szólt boldogan az apa, s a szülés fájdalmi alatt kimerült anyához sietett, s annak ve rejtekes homlokára az apa örömeinek csókját nyomá: köszönöm, susogá s azzal kísietett a szobából, egy cselédet a katolikus, egy cselédet a református paphoz küldött a szerencsés szabadulás hírével, majd midőn az öröm ünnepeit hirdető harang soggásra a nép

összegyűlt a templomban, maga is az ur házába sietett, dicsekenet zengeni és imát mondani az égk urának.

Pálosy boldog volt, hogy szép kedves neje, kit teljes odaadással szeretett, szerencsésen szabadult, a boldogságát hatványozva fokozta az a gondolat, hogy ő egy fiu gyermeknek apja, s az apai elégedettség e boldog érzetében, az ördögök azt a gondolatot sugták lelkének, hogy ha neje leányt szült volna, ezért nem tudna hálát adni az istennek. Ezen gondolat botlott elmejébe, midőn a templomból kastélyába visszatért, mely átellen volt a csinos ref. templommal.

Pálosynak elméje még ezen isten kísértő gondollal foglalkozott, midőn neje szobájába lépve, a bába a már bopóltat gyermeket kezébe adá és azt mondá hogy: „majd a második lesz a fiu, nagyságos uram.“

Pálosy mintha villám sújtotta volna, megmervülve állt meg, arca sápadt lett, egy percig némán nézett a bábára, majd a kezében tartott, sivalkoldni kezdő gyermekre veté tekintetét.

— Micsoda? kérdé időtelve tompa, rekedt hangon: „hát ez a gyermek leány?“

— Igen, nagyságos uram, felelt az ur elégtelenült arcától és ijesztő tekintettől megrémült bába.

— „Hát akkor dobjátok ki házamból, nem nézek rá soha!“ szólt ingerülten az apa, s az anya ágyára dobá a síró leánykát és mint örült kirohant a szobából.

— Gejza! kiáltá bágyadt hangon az anya és rémülten ült föl, vette keblére néhány perccel előbb szült gyermekét. — Istenem, rebogé ijedten: mi lelte ezt az embert?

A bába asszony szoborként állt ijedten a szoba közepén, s csak akkor ugrott az ágyhoz, midőn Pálosyné kimerülten hanyatlott vissza párnáira.

— Nagyságos asszonyom! kiáltá rémülten a

bába, igazgatta az urnó fejét, ennek szemei azonban lecsukódtak és nem nyitak föl többé.

A gazdag Pálosy szép fiatal neje szülő ágyában, halva feküdt, ijedtség miatt megrepedt a szive.

A bába rémülten kapkodott kezéhez a melléhez Gálos földes asszonyának, úterét tapogató és szive dobogását haligató; azonban az a sziv, mely az egész falu szeretetét birta kinyerni, nem dobogott többé.

— „Jézus Mária!“ kiáltá az asszony és futott ki a szobából: a nagyságos asszony meghalt.“

— „Meghalt?!“ kiáltott ijesztő hangon és eszeveszette rohant vissza a szobába Pálosy és könyökbe törve ki borult az ágyra, melyben Gálos földesasszonya feküdt halva.

— Meghalt, mondá könnyekre fskadva a bába és a nagyságos ur ölte meg.

Pálosy nem hallotta ezt a mondást és szerencséje annak az asszonynak, hogy nem hallotta.

Miért igyekeznék leírni Pálosy fájdalmát. — Egy férjnek, ki elveszti nejét, kit szeretett, kiben a lélek minden enyhítő gondolatát elnémi ja az a borzasztó tudat, hogy szerettének halálát ő okozá: egy ily férj és ember fájdalmát leírni nem lehet.

A gálosiak alig mentek haza a templomból, midőn mindkét toronyban ismét szólt a harang; de nem mind csak egy, egy a legnagyobb szomoruan kongott, halottat hirdetett.

A falu elébb az új szülött halálára gondolt, s midőn szétfutott a szomorú való, a falu aprajának, nagyjának köny csordult ki szeméből, s ki kísérté, megsiratta a jó földes asszonyt az egész falu s halálának emlékére ma is gyász ünnepeit ül minden évben Gálos községének minden családja.

(Folyt. köv.)

Ezeket mondtam, s ezeket mondom ma is. — Hogy azonban nem marad e sok más dologgal együtt es is pium desiderium, helyi viszonyaink közt nagyon nehéz lenne megmondani. Szathmári Ede

Levelezés.

Nyílt levél a tek. szerkesztő urhoz.

Csongrád, dec. 16. 1879.

A „Szentesi Lap“ f. évi 50 ik számában „Megyei közgyűlésből“ című cikk jelent meg, melynek több tétele — úgy látszik — tévedésen alapul. Ez okon:

Megengedi tek. szerkesztő ur, ha a tévedéseket s tán ingerültséget szülte nézeteket az igazságnak hó dolva helyreigazítani bátorodom; ugyanis:

Az 1871 évi XVIII. t. c. 1. § a b) pontja a nagy községet nem fosztja meg városi címétől.

Az idézett t. c. 66 ik § a 4 ik pontja pedig azt mondja, hogy adasek-e fizetés az előjárásának és mennyi? azt a község szervezeti szabályban állapítja meg. Hogy tehát Csongrád város hat tiszteletbeli tanácsnoki állomást szervezett, ez sehogys sem ütközik a törvénybe. Különben, ha a megyei közgyűlésnek nem tetszett a „tiszteletbeli“ szó, oda tehette volna, hogy „díjnélküli“, de joga nem volt ezen állomásokat törölni, amelyek úgy is fölfognak állíttatni rövid időn.

Ami a felelőségét illeti a tanácsnokoknak, nohát főleg vagyonos ember a nevelés díj 100 frtért vagy anélkül is lehetett volna felelős.

Hogy pedig a tiszteletbeli tanácsnokok nem holmi a mándlit a hivatal falához dörgölői óhajtok leendtek s lenni fognak, ilyenekül egy B. G. — S. J. — U. N. — S. A. stb. tekinteni t. szerkesztő ur maga sem ismeri el.

Hogy az újatlan kabát a város névre nézve éantikál s e hasonlat nem találó, azt már föntebb be bizonyítam a törvény 1. § a b) pontja idézésével. De kérem azt sem tévesztetni szem elől, hogy ha mint községről beszélünk, akkor maga Budapest is község, s ki nek jutna eszébe ezt faluvá alacsonyítani.

Ami azon állítást illeti, hogy a nagy községekkel nem lesz minden polgár érdeke kielégítve. Én elhiszem, hogy egy kis rész érdeke nem lesz kielégítve, de ki lesz a nagy többségé elégitve. . . . Oh bár ki lett volna elégitve, s ne lettek volna örökös panaszok az elégitetlenek részéről. . . . Sapienti. . . .

Fájdalommal kell konstatálnom azt is, hogy nagy tévedésben van t. cikkirő ur arra nézve, is, hogy a nagyközségi és rendezett tanács is város közigazgatási kiadása között csak 1500 frt. (!) különbség van, hat-hét ezer frt. különbség van biz ott, minthogy a nagy községnek a cselédségi fizetésekkel együtt 9500 frt. a díjaztatása míg a rendezett tanács város kiadása, a rendes 16500 frt. ide sem számítván, hogy irói világitási szóval bürokratikus rendszere még 3—4000 frt. különbség fogja magát kimutatni.

Nem akarok itt bizonyos esetet elbeszélni, hol a késműves munka 8 krba kerül, de midőn ez végéhez ért, tiz iv papirt emésztett föl, hozzá sem számítva, hogy ez még előfogatást is igényelt.

A mumusoktól megszokta már e nép nem félni s így nem lehet azzal sem elrettenteni a nagy község eszméjétől, hogy a 100 frton fölül levő adót az adózóknak a szentesi edóhivatalba kell hordaniok, hiszen ez nem oly nagy baj, ha még azt is tudja a nép, hogy ezen pénzt illetve adót egy krnyi díj nélkül levélben pakkolva elküldheti. De ott van a város pénztárnoka, aki most is derűre borura hordja a rendezett tanács által behajtott adót Szentesre, biz az elviszi Pista és János bácsi adóját csupa barátságból is. De hol van az megírva, hogy ha a város hatósága, felelőség terhe mellett kérve azt, hogy ezentul is kezelhesse az egész állami adó beszedését, bizony szívesen engedélyezi azt az illető fölsőbbiség.

Ily mumus az is, hogy Csongrád város katona sorozáskor Kistelekre vigye ujoncait, sőt annyira mumus ez, hogy már el is lőn határozva, hogy a katona sorozás Csongrádon történjék Csodálatos, hogy erről nincs tudomása még t. cikkirőnek.

Nem hagyhatom még érintetlenül azt, hogy föl ne említem, miszerint t. cikkirő urnak arról sincs tudomása, hogy a mult évben a rendezett tanács díjazására az általam föleg proponált 12000 frt. kiadáshoz — mely még október hó 1-én elfogyott 4000 frtot kelle a kórház pénztárából ez évi kiadási többletbe kölcsön fölveani. Tehát e 4000 frt. hoz az emlegetett 1500 frtot hozzá adva, már is 5500 frt. többlet mutatkozik! Igaz-e?

Igy állnak, a dolgok — vegye est tek. szerkesztő ur úgy, mint mely sine ira az igazság érdekében mondatott el általam, s higye el, hogy:

„Lesz ebben áldásos virtus,
Áldja meg a Jézus Krisztus.“ *)

Sóhlya Antal.

Helyi és vegyes hírek.

— *Kossuth Lajos* nagy hazánk fia nagybecsű irataira akik előfizetni kívánnak, azt lapunk szerkesztésége utján is eszközölhetik. — Már többen jegyeztek be nálunk nevéket, kik e nagybecsű munkát megrendelni szándékoznak. A mű első kötete 1880 jan. végéig meg fog jelenni. — Kérjük tehát kik közvetetésünket igénybe akarják venni e mű megrendelésénél, legyenek szivesek ebbeli szándékukat velünk legkésőbb jan. 15-ig tudatni.

— *Helyre igazításul.* A jótékony nőegylet által f. hó 6-án rendezett közvacsoránál fölszolgált kasszonyok között *Zolnay Etelka* kasszony neve tévedésből említetlenül maradt, mit midőn ezennel pótlunk bocsánat a tévedésért.

— *Köszönet szavazás.* A városi közgyűlés f. hó 18-án tartott ülésében egyhangulag elismerést, köszönetet szavazott azon küldöttségnek, mely a város részéről a mindszenti szorulatot képező, hármaz, dilitori, alsó ányási védőtöltés belebb vitelére vonatkozó észrevételt készíté, melyet a miniszter Szeged, Hód-Mező Vásárhely, Csongrád, Mindszent, és az uradalmak észrevételével szemben, ezen nagy horderejű kérdésben rendeletének alapjául fogadott el. — A közgyűlés részéről ily módon kitüntetett küldöttségnek tagjai: *Balogh János* polgármester előktele alatt, *Sima Ferenc* tanácsnok, *Burián Lajos* ügyész, *Ónodi Lajos* jegyző, *Abaffy Zsigmond*, *Henne János*, *Purjesz Nándor* mérnökök, *Farkas Gedeón*, *Temesváry Antal* képviselő urak. Elhatározta egyszersmind a közgyűlés, hogy a jelszett miniszteri rendeletért a miniszternek köszönő felirat küldessék. — Itt megemlítjük, hogy ez ügyben a megye is köszönő feliratot küldött a közlekedési miniszternek.

— *Kun-Szent Márton* városát városunk polgármestere megkereste azon általunk is közölt hír valódsága iránt, mely szerint Kun-Szent Márton városa elhatározta volna, hogy az általa eddig fenntartott kis jakuori gátat tovább hatóságilag nem gondolja. Erre nézve nevezett város polgármestere arról értesíté polgármesterünket, hogy ezen hír valóttan.

— *A szentesi* kivándorlás nagy mértékben foglalkoztatja a napi lapokat is. — Az Egyetértés átvette lapunk mult számában hozott, a kivándorlók kapacitálására szánt, közleményünket és azt mondja, hogy jó lesz a szentesi kivándorolni szándékozóknak elővasni a „Tems“ (ma egy angol honban szerkesztett a földön legnagyobb és legelterjedtebb napi lap) egy épen a legutóbbi napokban hozott híré, mely a kivándorlókra nézve nem igen kecségtető, sőt szomorú kivándorlási esetet beszél el. A hír a következő: E hó 9-én a southamptoni kikötőbe 82 orosz kivándorló érkezett vissza Braziliából, hogy hazájukba Oroszországba menjenek. Ezelőtt három évvel mintegy 3000-en hagyták el a Kaspi-tenger vidékét, a brazilai kormány biztatására. Volt pénzük is, saját költségükön mentek ki, de a jó földeket, miket nekik megottak és ígértek, nem kapták meg, hanem letelepítették őket egy szegény sivar vidékre, a hol vadkacsák elpusztították vetéseiket és nem bírtak megélni. Pénzük elfogyott, reményük, munkakedvük lelohadt és ekkor ismét Oroszország felé néztek 82 közülük összeállott, hogy hazamegy. Volt 4000 frtjuk: sbból az utazási költség Angolországig 3000 frtot tett. Most Southamptonban vannak, összes vagyonuk 1000 frt, azzal pedig nem mehetnek vissza a Kaspi-tenger mentén levő hazájukba. Egyelőre Southampton városa segélyezi a szerencsétleneket.

— *Csongrádon* a községi képviselő választás f. hó 22 re van kitűzve a szolgabíró által, s ezt nyom

*) Nincs okunk ezen fölszólalással szemben újra vitatni a rendezett tanácsu kormányzat előnyét a nagy községekkel szemben. Mi boldogságot óhajtok a szomszéd csongrádiaknak, s ha nem ismerünk a nagy községekkel szembeni nyomorúságait, előre is megnyugvással vennék tudomásul a csongrádiaknak azon reményét, hogy a rendszer változástól minden jót, és föltétlen boldogságot várnak. Hitünk azonban az, hogy a jövő igazságot fogja kifogásainkat. — Nem is szólva a közvetett veszteségről, mely előtt nullává törpül az itt kitüntetett anyagi haszon, hiszük, hogy kerül Csongrádon valaki, ki biztos adatokra fektetve megcáfolja azon állítást, hogy ezen rendszer változással 6—7 ezer frt. takarítaték meg évenként. Ami törvényre való hivatkozást illeti, erre azt jegyezzük meg, hogy törvényt nem elég olvasni, hanem érteni! Szerk.

ban követni fogja a tisztújítás. — Mint értesültünk bírónál *Bagi Gerő* ottani köztisztviselőben álló, tekintélyes polgár lesz megválasztva. Ha így lesz, ezen választást előre szerencsének tekintjük Csongrádra nézve.

— *Két szomszéd város adóssága* Szegednek mint a Politikai újdonság írja 1 millió 55 ezer 544 frt. 91 kr. Hód-Mező-Vásárhelynek pedig mint az ottani lapok írják 800 ezer frt adóssága van.

*Gunszt Mór*nak kapitányi fogalmazóvá lett megválasztása folytán tisztségéből irnoki állomásra f. hó 18-án tartott városi közgyűlésben, szavazat többlettel *Szakál Mihály* választott meg.

— *Igazi boldogomba* Assomazséd Tiszavidek egyik kisebb falujában a faluházának órája elromlott; a bírót tehát kijavítás végett békültte Szolnokba; azonban, bár az óras megígérte, hogy megcsinálja rögtön, mégis minden sürgetés dacára, ott volt három hónapnál tovább nála. Természetes, hogy az véghetlen nagy baj volt a falusi előjáráságra nézve, ugyannyira, hogy egyik képviselő a baj orvoslása végett az ügyet a közgyűlés elé vitte és pedig a következő beszéd kíséretében: „Jelenleg, az előtt mintegy hat héttel, Szolnokban lévén körlevél utján, szavazatot ballottam, melynél fogva a bíró nyelvészattól inquirálta az órának a fundamentomos szózatját. Még pedig rögtön. — Én sem vagyok az első művelt ember, sem pedig a második; de a jelenlegi törvények utján bátorodhatik a publicum azon mestert visszaemlékeztetni a jelenlegi szavazatra mit már a bíró eselőtt három hónap előtt rendelt; még pedig rögtön! Ha pedig nem tartozó kötelessége az órásnak a maga szavazatját, melyet semmi horderejű tehetség vissza nem rughat, igénybe vétel végett, a körülmények tekintetében az egész falura ruházni; még pedig rögtön; Es a törvénynek utján megállani.“ Megjegyezzük, hogy ezen extra, község parlamenti csomagát első kézből adjuk olvasóinknak.

— *Meghívás* Az 1880 évi január hó 10-én rendezendő fiatalság bálja tárgyában kibocsájtott iv alá irói, valamint a rendezéshez hozzá járulni szándékozóknak ma azaz december 21-én délután 2 órakor a város házában, a központi iroda helyiségében tartandó értekezletre ez uton is tisztelettel meghívataknak.

— *A tiszavidek réme, az árvíz.* a Körös, Maros, Szamos és Ompoly folyók kiöntése által, Nagyvárad, Arad, Kolozsvár, Abrudbánya városok mentén már is milliókra menő kárt tett. — A Tisza mellék folyóinak ezen korai áradása nem a legjobb elő hír ránk nézve. Kikötést nyújt egy az elmult tavasszi áradásra. A fölso vidékeken, mint a közlekedési miniszter figyelmzeteti a gát föntartó testületeket, nagy havazások voltak. A Duna víz szintén magasan áll. — Ezek mind oly jelek melyek a korán bekövetkező tavasszi áradással szemben a védelem céljából szükséges, gondos előintézkedésekre utalnak bennünket. A városunk határát védő társulati és városi gátak amennyire azt az idő engedte, a legveszélyesebb helyeken ki lettek ugyan javítva s ez egyelőre is némi megnyugvást adhat, de ez még nem minden, jó lesz a védelemre szükséges gaz anyaggal bőven ellátni a gátakat. A város már nagyobb mérvű bevásárlásokat tett, jőlesz ugyanezt tenni a társulatnak is és intézkedni kell, hogy a karó ne a csöszháznál legyen maglyába rakva, hanem használatra készen, a gáton, apróbb csomókba szét hordva. Szóval mindent megtegyünk, hogy bármely pillanatban készen álljunk a védelemre.

— *Vasuti szerencsétlenség.* Boroszló mellett f. hó 18-án éjjel a vegyes vonat *Zsembovitz* és *Sausenburg* között, az Oder folyó jobb partján egy kerékvas eltérése következtében kizökkent a vágányból. A gőzmozdony vezető a fűtő meghalt, három hivatalnok megsebesült. A gőzmozdony és nyolc kocsis erős sérülést szenvedtek.

— *Rablógyilkosság.* Ámosdon tegnapelőtt reggel *Ember István* fiatal kereskedőt, az ottani református lelkész fiát, mikor még ágyában feküdt, a rablók az ablakon át agyonlőtték, s azután berohantak s a boltot kifosztották.

— *Üzleti értesítés* Budapestén az elmult héten a sulyos jó minőségű buza métermázsáját vették 14 frt. 95 kr. és 15 frtért; a kukoricát 7 frt. 80 és 85 kr; árpát: 7 frt. 40—80 krig; zabot: minőség szerint 7 frt. 40, 50, 60, 70 krig; repcét: első rendű 12 frt, jó káposzta repcét 11 frt. Szalonna kult 54—56 frtért, a zsír 58—60 frt. Jövőre a budapesti árakat gazdálkodóink tájékoztatása végett rendszeresen hozni fogjuk.

— *Agyonlőtte.* Vaganauban, Horvátországban két pór hajba kapott s az egyik dühében társát agyonlőtte. A gyilkos maga magát föláldta.

— *Lapunk mai számához* a „Képes Családi Lapok“, előfizetési fölbívása van mellékelve.

— **Értesítések.** Szánthó János vásárol nagymennyiségű új szalonját. Kéri a tisztelt közönséget, kiknek eladó szalonjok van, nálla jelentkezni. — **Ij. Sarkadi Nagy István**nak I. t. 349. sz. házában több akora menő saját termései fehér és siller bora van akószámra eladó. Egy akó ára 4 frt, ha valaki több akót vesz ez esetben 3 frt. 50 kr, literrel 14 kr. Ugyancsak nevezett négy öl tűzrevaló szálló tuskója van eladó. — **Özv. Kristó Nagy Pálné**nek Gerec-féle háza Kurcaparton eladó, vagy haszonbérbe kiadó; értekezni lehet a tulajdonossal. — **Kiss Sándor** cipész mesternek a betlehem utcában két rendbeli lakása kiadó. — **Özv. Kutas Mihály**nének I. t. 224. sz. házában saját termései bora akószámra eladó. — **Kenyeres János** IV. t. 63. sz. a. lakosnak fáiában egy boglya hereszénája van

eladó. — **Puskás Varga Sándor** örökösök II. t. 319. sz. a. lakosoknak bogarasi egy hold szőlőjük épülettel együtt eladó. — **Fodor Mihály** III. t. 622. sz. háza és egy első oszt. földje vetéssel együtt eladó. — **Török János** I. t. 161. sz. háza tőkői 23 hold földje épülettel együtt, szentlászlói két első oszt. földje és nagy-patái szőlője kedvező feltételek mellett eladó. — **Szabó Zsigmond** IV. t. 92. sz. a. lakosnak az Erdődi féle Szegvár kőorogyparti tanyáján 10 kup kukoricaszár van eladó oly formán, hogy azt a helyszínén meg lehet etetni, sonyival is inkább, mivel 20 db marha részére kényelmes istálló van. — **Cakó Sándor** II. t. 227. sz. háza eladó. — **Cukor Adolfné**nek derekegyházi tanyáján kukoricaföldje van pénzért kiadó. — **Kis Pál** Jánosnak II. t. 317. sz. alatti háza szabad kéz

ből eladó. — **Vekerparton** szinte 2 1/2 fertály tanya földje szabad kézből eladó. — **Piti Pálnak** I. t. 548. sz. a. házában jó minőségű bora akóként van eladó. — **Kalapos Szabó Ferenc**nek az ecséri tanyájáról egy fekete szopós csődörceik elvesztett nyomba utasító illő jutalmat kap. — ugyanannak II. t. 13. számú háza kedvező feltételek mellett eladó, — ugyancsak az alsóréten termett nádja eladó, — az ecséri tanyáján egy boglya széna, 4 kazal buzaszalma, 1 kazal törekpelyva, 7 kup kukoricaszár van eladó, — a vevő helyben megtehető. — **Téli János**nak kistőkei 37 hold földje eladó, lakása a helyszínén 39 sz. a.

Felelős szerkesztő: **Sima Ferenc.**

H I R D E T É S E K.

Pályázati hirdetés.

Csongrád megyében kebelezett Mindszent községben üresedésben jött, s az adó nyilvántartás s egyéb ügyek kezelése teljesítése mellett 600 frt készpénz évi javadalmazással kapcsolatban álló aljegyzői állomásnak választás utján betöltése határidejűl az 1880-ik évi január hó 10-ik napja tüzetvén ki; pályázni kívánók felhívattak szakképztségüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaiknak a választást megelőzőleg ezen szolgabírói hivatalhoz leendő benyújtására.

Kelt Szegvár, 1879. december 8-án.

Vidovich Antal m. k.,
Csongrád. tiszántúli j. főszolgabíró.

H i r d e t é s.

A nagy utcán levő 416. számú **Friedman**-féle — azelött **Sajtós**-féle — emeletes házban két lakás kiadandó. Az egyik utcai, a másik udvari lakás. Az egyik áll 3 szoba, konyha és kamrából, a másik áll 2 szoba, konyha és kamrából. Bővebb tudósítással szolgál a tulajdonos.

H i r d e t m é n y.

Ismételve figyelmeztetik mindenki, a kinek birtokában adásvétel, csere, örökösödés, vagy bármi más módon változás történt, hogy a változásról keletkezett okiratok a földadó telekkönyv nyilvántartói hivatalnál folyó december hó végéig átírás végett adja be, mert csak az e hónapban beadottak fognak a jövő évi adókirovásnál figyelembe vétetni.

Szentes, december 9-én 1879.

Hutiray Lajos,
telekkönyvi nyilvántartó.

MEGHIVÓ.

Alólírott december hó 26-án,

a helybeli második zenekar közreműködése mellett a **CSIZMADIA IPARTARSULAT** nagytornájában

polgári TÁNCZVIGALMAT

rendez, melyre

a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja

Bárdos Flóri.

Belépti-díj személyenként 60 kr. — Kezdet 7 órakor.

Karácsonyi ajándék!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy nállam **kisgyermek**ek részére

karácsonyi fákat

lehet kapni, feldisítve és diszitetlen is.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlom magam

tisztelettel

Sinóros Szabó János,
cukrász.

Karácsonyi és újévi

ajándékok, mint minden évben ugyazintén most is a legjutányosabb áron kapható.

Boskovitz B. és Fia,
vegyes kereskedésben.

Eredeti „SINGER,” „HOWE,” „ANKER,” „WHEELER” és „WILSON” varrógépek nagy raktára.

Tisztelettel alólírottak már 8 éve fenálló óra-üzletemben négy évig volt szerencsém a legjobb és eredeti „SINGER,” „HOWE,” „ANKER,” „WHEELER” és „WILSON” varrógépekkel szolgálhatni a n. é. közönség teljes kielégítésére, amiért is bátorodom a multa s a n. é. közönség eddig bennem helyzett bizalmára hivatkozni, amidőn jelenleg a nálam nagy választékban raktáron levő **eredeti nagy varrógépeket, valamint kis kézi-varrógépeket** illő áron méltányos feltételek és havi részletfizetések mellett tisztelettel a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom; ugy a **varrógépekhez való legjobb minőségű tű, cérna, olaj, valamint minden a géphez megkivántató rész, mely használat folytán megromlott, készen és azonnal kapható.**

Nagyobb javításokat is gyorsan és pontosan teljesítek.

Midőn a n. é. közönség becses támogatásáért esedezem, mély tisztelettel értesítem még, hogy mindennemű varrógépeket házi használatra csekély havidíj mellett kölcsönzök.

F E L S E N B U R G B.
óras és varrógép-raktár tulajdonos.

Az evang. templom épületében.

Előnyös feltételek és legcsekélyebb részletfizetések mellett.

Minden a varrógépekhez megkivántató olaj, cérna és tű nagyválasztékban. — Előnyös feltételek és havirészlet fizetések mellett.

Karácsonyi ajándék!

Alólírottak van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséggel, és mindenféle a varró szakban való iparosokkal, u. m. szabó, cipész, szijgyártó stb tudatni, hogy a legjobb hibern álló cégnek

C. O. OHM

udvari varrógép szállítónak Budapestről

a bizodalmit megnyertem, és nekem egy **fiók-raktárt** átadott, annál fogva nálam egyedül a valódi **Howe, Anker, Singer, Wehler** és **Wilson** varrógépek, valamint **cilinder épek** az eredeti gyári árban jótállás és **részletfizetés** mellett kaphatók.

Továbbá bátor vagyok a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy ép ugy mint eddig, ezentul is mindennemű férfi öltönyök elkészítését elvállalok, ugy szinte nállaminta szerint a kelme kiválasztható és leggyorsabban elkészíthető.

Bátor vagyok ezen hirdetésemet figyelembe ajánlani, vagyok alázattal

GROSZMAN ADOLF,
férfi szabó.

Raktára a Marozsi-féle házban, az evangélikus templom átellen.

